

1 Goniometrické a iné funkcie

$x \cdot \alpha$	0	30	45	60	90	180
$x \cdot \beta$	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$	π
$\sin x$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1	0
$\cos x$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	-1
$\operatorname{tg} x$	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	N/A	0
$\operatorname{ctg} x$	N/A	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	0	N/A

$$\sin(x \pm y) = \sin x \cdot \cos y \pm \cos x \cdot \sin y$$

$$\cos(x \pm y) = \cos x \cdot \cos y \mp \sin x \cdot \sin y$$

$$\sin x \pm \sin y = 2 \cdot \sin\left(\frac{x \pm y}{2}\right) \cdot \cos\left(\frac{x \mp y}{2}\right)$$

$$\cos x + \cos y = 2 \cdot \cos\left(\frac{x + y}{2}\right) \cdot \cos\left(\frac{x - y}{2}\right)$$

$$\cos x - \cos y = -2 \cdot \sin\left(\frac{x + y}{2}\right) \cdot \sin\left(\frac{x - y}{2}\right)$$

$$\left|\sin \frac{x}{2}\right| = \sqrt{\frac{1 - \cos x}{2}}$$

$$\left|\cos \frac{x}{2}\right| = \sqrt{\frac{1 + \cos x}{2}}$$

$$\sin 2x = 2 \cdot \sin x \cdot \cos x$$

$$\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x$$

$$\cos^2 x + \sin^2 x = 1$$

$$1 + \operatorname{tg}^2 x = \frac{1}{\cos^2 x}$$

$$\cos^2 x = \frac{1 + \cos 2x}{2}$$

$$\sin^2 x = \frac{1 - \cos 2x}{2}$$

$$1 + \cos x = 2 \cos^2 \frac{x}{2}$$

$$1 - \cos x = 2 \sin^2 \frac{x}{2}$$

$$\operatorname{tg} 2x = 2 \cdot \frac{\operatorname{tg} x}{1 - \operatorname{tg}^2 x}$$

$$\operatorname{tg} \frac{x}{2} = \frac{1 - \cos x}{\sin x} = \frac{\sin x}{1 + \cos x}$$

$$\sin(\arccos x) = \sqrt{1 - x^2}$$

$$\sin(\operatorname{arctg} x) = \frac{x}{\sqrt{1+x^2}}$$

$$\sin^2(\operatorname{arctg} x) = \frac{x^2}{1+x^2}$$

$$(\arcsin x)' = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$$

$$(\arccos x)' = -\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$$

$$\cos(\arcsin x) = \sqrt{1 - x^2}$$

$$\cos(\operatorname{arctg} x) = \frac{1}{\sqrt{1+x^2}}$$

$$\cos^2(\operatorname{arctg} x) = \frac{1}{1+x^2}$$

$$(\operatorname{arctg} x)' = \frac{1}{1+x^2}$$

$$(\operatorname{arcctg} x)' = -\frac{1}{1+x^2}$$

$$\sinh x = \frac{e^x - e^{-x}}{2}$$

$$\cosh^2 x = 1 + \sinh^2 x$$

$$\cosh x = \frac{e^x + e^{-x}}{2}$$

$$(a^x)' = a^x \cdot \ln a$$

$$(e^x)' = e^x$$

$$\tanh x = \frac{\sinh x}{\cosh x}$$

$$\sinh 2x = 2 \cdot \sinh x \cosh x$$

$$(e^{f(x)})' = e^{f(x)} \cdot f'(x)$$

$$(\ln x)' = \frac{1}{x} \quad (x > 0)$$

$$(\log_a x)' = \frac{1}{x \cdot \ln a} \quad (x > 0)$$

2 Logaritmy

$$\log_a(x \cdot y) = \log_a x + \log_a y$$

$$\log_a x = \frac{\log_z x}{\log_z a}$$

$$\log_a\left(\frac{x}{y}\right) = \log_a x - \log_a y$$

$$\log_a b = \frac{1}{\log_b a}$$

$$\log_a x^r = r \cdot \log_a x \quad x = a^{\log_a x}$$

$$x^a = e^{a \cdot \ln x}$$

3 Limity ($k \in \mathbb{R}, a > 1$)

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x} = 0 \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1 \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{x^2} = \frac{1}{2}$$

$$e = \lim_{x \rightarrow 0} (1 + x)^{\frac{1}{x}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+x)}{x} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x - 1}{x} = \ln a \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^k}{a^n} = 0 \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x} = 1$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt[n]{n!}} = 0 \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{\sqrt[n]{n!}} = e \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n} = 1 \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a^n}{n!} = 0$$

3.1 Nedefinované limity

$$[0 \cdot (\pm\infty)] \quad \left[\frac{\pm\infty}{\pm\infty}\right] \quad \left[\frac{0}{0}\right] \quad [\infty - \infty] \quad [1^{\pm\infty}] \quad [0^0] \quad [+\infty^0]$$

3.2 Definované limity

$$[a \pm \infty = \pm\infty \quad (a \in \mathbb{R})] \quad [\pm\infty \pm \infty = \pm\infty] \quad \left[\frac{1}{\pm\infty} = 0\right]$$

$$[\pm\infty \cdot \infty = \pm\infty] \quad \left[a \cdot (\pm\infty) = \begin{cases} \pm\infty & a > 0 \\ \mp\infty & a < 0 \end{cases}\right]$$

4 Derivácie

$$c' = 0 \quad (c \in \mathbb{R})$$

$$(c \cdot f)'(a) = c \cdot f'(a) \quad (c \in \mathbb{R})$$

$$(f \pm g)'(a) = f'(a) \pm g'(a)$$

$$(f \cdot g)'(a) = f'(a) \cdot g(a) + f(a) \cdot g'(a)$$

$$\left(\frac{1}{g}\right)'(a) = \frac{g'(a)}{g^2(a)} \quad (g(a) \neq 0)$$

$$\left(\frac{f}{g}\right)'(a) = \frac{f'(a)g(a) - f(a)g'(a)}{g^2(a)} \quad (g(a) \neq 0)$$

$$(h = g \circ f) \quad h'(a) = f'(a) \cdot g'(f(a))$$

$$(x^n)' = n \cdot x^{n-1} \quad (n \in \mathbb{R} \setminus \{0\})$$

$$(\sin x)' = \cos x$$

$$(\cos x)' = -\sin x$$

$$(\operatorname{tg} x)' = \frac{1}{\cos^2 x}$$

$$(\operatorname{ctg} x)' = -\frac{1}{\sin^2 x}$$

$$(\arcsin x)' = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$$

$$(\arccos x)' = -\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$$

$$(\operatorname{arctg} x)' = \frac{1}{1+x^2}$$

$$(\operatorname{arcctg} x)' = -\frac{1}{1+x^2}$$

$$(a^x)' = a^x \cdot \ln a$$

$$(e^x)' = e^x$$

$$(e^{f(x)})' = e^{f(x)} \cdot f'(x)$$

$$(\ln x)' = \frac{1}{x} \quad (x > 0)$$

$$(\log_a x)' = \frac{1}{x \cdot \ln a} \quad (x > 0)$$

4.1 Derivácie inverznej funkcie

$f : M \rightarrow \mathbb{R}$ je prostá, diferencovateľná v $f^{-1}(a)$, $a \in f(M)$. Ak f^{-1} je v a spojité, tak:

$$1. \text{ ak } f'(f^{-1}(a)) \in \mathbb{R} \setminus \{0\}, \text{ tak } (f^{-1})'(a) = \frac{1}{f'(f^{-1}(a))};$$

$$2. \text{ ak } f'(f^{-1}(a)) = 0 \text{ a } f \text{ je v bode } f^{-1}(a) \text{ rastúca, tak } (f^{-1})'(a) = \infty;$$

$$3. \text{ ak } f'(f^{-1}(a)) = 0 \text{ a } f \text{ je v bode } f^{-1}(a) \text{ klesajúca, tak } (f^{-1})'(a) = -\infty.$$

4.2 Leibnitzov vzorec

Nech $f, g : I \rightarrow \mathbb{R}$ sú n -krát dif. na I . Potom:

$$(f \cdot g)^{(n)}(a) = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \cdot f^{(k)}(a) \cdot g^{(n-k)}(a)$$

4.3 Derivácie vyšších rádov

$$(x^m)^{(n)} = \begin{cases} \frac{m!}{(m-n)!} \cdot x^{m-n} & (n \leq m; m \in \mathbb{N}) \\ 0 & (n > m; m \in \mathbb{N}) \end{cases}$$

$$(\sin x)^{(n)} = \sin\left(x + \frac{n\pi}{2}\right) \quad (\cos x)^{(n)} = \cos\left(x + \frac{n\pi}{2}\right)$$

$$(a^x)^{(n)} = a^x \cdot \ln^n a \quad (e^x)^{(n)} = e^x$$

$$(\log_a x)^{(n)} = \frac{(-1)^{n-1} \cdot (n-1)!}{x^n \cdot \ln^n a} \quad (\ln x)^{(n)} = \frac{(-1)^{n-1} \cdot (n-1)!}{x^n}$$

4.4 L'Hospitalovo pravidlo

Nech

1. funkcie f, g sú diferencovateľné v niektorom prstencovom okolí $P(a)$ bodu $a \in \mathbb{R}^*$;
2. $\forall x \in P(a) : g'(x) \neq 0$;
3. $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = \lim_{x \rightarrow a} g(x) = 0$ alebo $|\lim_{x \rightarrow a} g(x)| = +\infty$;
4. existuje vlastná alebo nevlastná $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f'(x)}{g'(x)}$.

Potom existuje aj $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)}$ a platí $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)} = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f'(x)}{g'(x)}$.

5 Taylorove a MacLaurinove polynómy

Nech fcia f je n -krát dif. v $a \in \mathbb{R}$. Potom **Tay. pol. st. n fcie f v a** je pol. (v prem. x)

$$T_n(a) = f(a) + \frac{f'(a)}{1!} (x-a)^1 + \dots + \frac{f^{(n)}(a)}{n!} (x-a)^n$$

Ak $a = 0 \rightarrow$ MacLaurinov pol. Ak je fcia f n -krát dif. v $a \in \mathbb{R}$ a T_n je jej Tay. pol. st. n v a , tak

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - T_n(x)}{(x-a)^n} = 0$$

5.1 Vybrané polynómy ($\alpha \in \mathbb{R}$)

$$e^x = 1 + x + \frac{x^2}{2!} + \dots + \frac{x^n}{n!} + o(x^n)$$

$$\sin x = x - \frac{x^3}{3!} + \dots + (-1)^{n-1} \frac{x^{2n-1}}{(2n-1)!} + o(x^{2n})$$

$$\cos x = 1 - \frac{x^2}{2!} + \dots + (-1)^n \frac{x^{2n}}{(2n)!} + o(x^{2n+1})$$

$$\ln(1+x) = x - \frac{x^2}{2} + \dots + (-1)^{n-1} \frac{x^n}{n} + o(x^n)$$

$$\frac{1}{1-x} = 1 + x + x^2 + \dots + x^n + o(x^n)$$

$$(1+x)^\alpha = 1 + \alpha x + \dots + \frac{\alpha(\alpha-1) \dots (\alpha-n+1)}{n!} x^n + o(x^n)$$

5.2 Implikácie ($x \rightarrow 0, m, n \in \mathbb{N}$)

$$o(x^n) + o(x^n) \Rightarrow o(x^n) \quad o(x^m) \Rightarrow o(x^n) \quad (\text{pre } m > n)$$

$$o^m(x^n) \Rightarrow o(x^{m \cdot n}) \quad x^m \cdot o(x^n) \Rightarrow o(x^{m+n})$$

$$o(x^m) \cdot o(x^n) \Rightarrow o(x^{m+n})$$

5.3 Tvary zvyšku

Nech $f^{(n)}$ je spojitá v $O(a)$, nech $\forall x \in O(a) \setminus \{a\} \exists$ vlastná $f^{(n+1)}$. Nech T_n je TP funkcie f stupňa n v bode a . Potom

1. Lagrangeov tvar zvyšku: $\forall x \in O(a), x > a$
($x < a$) $\exists \vartheta(x) \in (a, x)$ ($\vartheta(x) \in (x, a)$) také, že

$$f(x) - T_n(x) = \frac{f^{(n+1)}(\vartheta(x))}{(n+1)!} (x-a)^{n+1}$$

2. Cauchyho tvar zvyšku: $\forall x \in O(a), x > a$
($x < a$) $\exists \vartheta(x) \in (a, x)$ ($\vartheta(x) \in (x, a)$) také, že

$$f(x) - T_n(x) = \frac{f^{(n+1)}(\vartheta(x))}{n!} (x-a)(x-\vartheta(x))^n$$

6 Neurčitý integrál

$$\int x^\alpha dx = \frac{x^{\alpha+1}}{\alpha+1} + C \quad \int \frac{dx}{x} = \ln|x| + C$$

$$\int \frac{dx}{1+x^2} = \arctg x + C = -\text{arccctg } x + C$$

$$\int \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} = \arcsin x + C = -\arccos x + C$$

$$\int \frac{dx}{1-x^2} = \frac{1}{2} \ln \left| \frac{1+x}{1-x} \right| + C \quad \int \frac{dx}{a^2-x^2} = \frac{1}{2a} \ln \left| \frac{a+x}{a-x} \right| + C$$

$$\int \frac{dx}{a^2+x^2} = \frac{1}{a} \arctg \frac{x}{a} + C \quad \int \frac{dx}{\sqrt{a^2-x^2}} = \arcsin \frac{x}{a} + C$$

$$\int \frac{dx}{\sqrt{x^2 \pm 1}} = \ln \left| x + \sqrt{x^2 \pm 1} \right| + C$$

$$\int \frac{dx}{\sqrt{x^2 \pm a^2}} = \ln \left| x + \sqrt{x^2 \pm a^2} \right| + C$$

$$\int a^x dx = \frac{a^x}{\ln a} + C \quad \int e^x dx = e^x + C$$

$$\int \sin x dx = -\cos x + C \quad \int \cos x dx = \sin x + C$$

$$\int \frac{dx}{\sin^2 x} = -\text{ctg } x + C \quad \int \frac{dx}{\cos^2 x} = \text{tg } x + C$$

$$\int \text{tg } x dx = -\ln|\cos x| + C$$

6.1 Metóda rozkladu

$$\int (c_1 f_1(x) + \dots + c_n f_n(x)) dx = c_1 \int f_1(x) dx + \dots + c_n \int f_n(x) dx$$

6.2 Metóda substitúcie

$$\int g(x) dx = \int f(\varphi(x)) \varphi'(x) dx = \left| \begin{array}{l} \varphi(x) = t \\ \varphi'(x) dx = dt \end{array} \right| =$$

$$= \int f(t) dt = F(t) + C = F(\varphi(x)) + C$$

6.3 Metóda per partes

$$\int u'(x)v(x) dx = u(x)v(x) - \int u(x)v'(x) dx$$

6.4 Integrovanie racionálnych funkcií

1.

$$\int \frac{A}{x-a} dx = A \ln|x-a| + C$$

2. $n \in \mathbb{N}, n > 1$

$$\int \frac{A}{(x-a)^n} dx = \frac{A}{1-n} \frac{1}{(x-a)^{n-1}} + C$$

3.

$$\int \frac{Mt + N}{t^2 + r} dx = \begin{cases} N \int \frac{dt}{t^2+r} = \frac{N}{\sqrt{r}} \arctg \frac{t}{\sqrt{r}} + C \\ \text{pre } M = 0 \\ \frac{M}{2} \int \frac{2t dt}{t^2+r} + N \int \frac{dt}{t^2+r} = \\ = \frac{M}{2} \ln(t^2+r) + \frac{N}{\sqrt{r}} \arctg \frac{t}{\sqrt{r}} + C \\ \text{pre } M \neq 0 \end{cases}$$

4.

$$\int \frac{Mt + N}{(t^2 + r)^n} dx = \begin{cases} N \int \frac{dt}{(t^2+r)^n} \text{ pre } M = 0, \text{ rekurentne} \\ \frac{M}{2} \int \frac{2t dt}{(t^2+r)^n} + N \int \frac{dt}{(t^2+r)^n} = \\ = \frac{M}{2(1-n)} \frac{1}{(t^2+r)^{n-1}} + N \int \frac{dt}{(t^2+r)^n} \\ \text{pre } M \neq 0, \text{ rekurentne} \end{cases}$$

6.5 Goniometrické substitúcie

6.5.1 Substitúcia $\operatorname{tg} x = t$ (párne moc. $\sin$, $\cos$; tg)

$$\operatorname{tg} x = t \quad dx = \frac{dt}{1+t^2} \quad x \neq (2k+1)\frac{\pi}{2}; k \in \mathbb{Z}$$
$$\sin^2 x = \frac{t^2}{1+t^2} \quad \cos^2 x = \frac{1}{1+t^2} \quad \sin x \cdot \cos x = \frac{t}{1+t^2}$$

6.5.2 Univerzálna substitúcia $\operatorname{tg} \frac{x}{2} = t$

$$\operatorname{tg} \frac{x}{2} = t \quad dx = \frac{2 dt}{1+t^2} \quad x \neq (2k+1)\pi; k \in \mathbb{Z}$$
$$\sin x = \frac{2t}{1+t^2} \quad \cos x = \frac{1-t^2}{1+t^2}$$

7 Určitý integrál

7.1 Newton-Leibnizov vzorec

Nech fcia f je R-integrovaťelná na $[a, b]$ a má na (a, b) primitívnu fcio F , pričom existujú konečné $\lim_{x \rightarrow a^+} F(x)$ a $\lim_{x \rightarrow b^-} F(x)$. Potom

$$\int_a^b f(x) dx = \lim_{x \rightarrow b^-} F(x) - \lim_{x \rightarrow a^+} F(x) \quad (\text{označ. } [F(x)]_a^b)$$

špeciálne, ak $f \in R[a, b]$ a F je primitívna fcia k fcii f na $[a, b]$, tak

$$dx = F(b) - F(a)$$

7.2 Metóda substitúcie

f je spojité, φ spojité diferencovateľná, $\varphi([a, b]) \subset [a, b]$

$$\int_a^b f(\varphi(x))\varphi'(x) dx = \int_{\varphi(a)}^{\varphi(b)} f(t) dt$$

7.3 Metóda per partes

Fcie f, g majú R-integrovaťelné derivácie definované na $[a, b]$

$$\int_a^b f'(x)g(x) dx = [f(x)g(x)]_a^b - \int_a^b f(x)g'(x) dx$$

7.4 Integrál ako funkcia hornej (dolnej) hranice

Nech $f : [c, d] \rightarrow \mathbb{R}$ je spojité, φ, ψ sú dif. na I a nech $\varphi(I) \subset [c, d]$, $\psi(I) \subset [c, d]$. Potom fcia $G : I \rightarrow \mathbb{R}$; $G(x) = \int_{\varphi(x)}^{\psi(x)} f(t) dt$ je dif. na I a $G'(x) = f(\psi(x))\psi'(x) - f(\varphi(x))\varphi'(x)$

7.5 Aplikácie určitého integrálu

7.5.1 Plocha ohraničená krivkami

Nech $f, g : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ sú spojité a $\forall x \in [a, b] : f(x) \leq g(x)$. Potom plošným obsahom množiny $\{(x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R}; a \leq x \leq b, f(x) \leq y \leq g(x)\}$ je číslo

$$\int_a^b (g(x) - f(x)) dx$$

7.5.2 Objem rotač. telesa; dĺžka, plocha rotač. krivky

$$V_x = \pi \int_a^b f^2(x) dx \quad V_y = \pi \int_a^b x^2 f'(x) dx$$
$$L = \int_a^b \sqrt{1 + (f'(x))^2} dx \quad S = 2\pi \int_a^b |f(x)| \sqrt{1 + (f'(x))^2} dx$$

8 Číselné rady

8.0.3 Niektoré súčty radov

$$\sum_{i=0}^n aq^i = a \frac{1-q^{n+1}}{1-q} \quad (q \neq 1) \quad \sum_{n=0}^{\infty} aq^n = \frac{a}{1-q} \quad (|q| < 1)$$
$$\sum_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = e$$

8.0.4 Cauchyho-Bolzanovo kritérium konvergencie

$\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konverguje práve vtedy, keď platí

$$\forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \in \mathbb{N}, n > n_0 \forall p \in \mathbb{N} : |a_{n+1} + \dots + a_{n+p}| < \varepsilon$$

8.0.5 Nutná podmienka konvergencie

Ak $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konverguje, tak $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$

8.1 Rady s nezápornými (nekladnými) členmi

8.1.1 1. porovnávacie kritérium

Ak pre $\sum_{n=1}^{\infty} a_n, \sum_{n=1}^{\infty} b_n$ platí $0 \leq a_n \leq b_n$ ($n \geq n_0$) potom: ak $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ konverg., tak aj $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konverg.; ak $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ diverg., tak aj $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ diverg. Špec., nech $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ je s nezáp., $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ s klad. členmi, nech $\exists \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} =: K$. Potom: ak $K \in (0; \infty)$ tak rady majú rovnaký charakter; ak $K = 0$ a $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ konverg., tak aj $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konverg.; ak $K = \infty$ a $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ diverg., tak $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ diverg.

8.1.2 Cauchyho kritérium

Nech $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ je s nezáp. členmi. Potom: ak $\exists q \in [0; 1) \exists n^* \in \mathbb{N} \forall n \geq n^* : \sqrt[n]{a_n} \leq q$ tak $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konverg.; ak pre ∞ veľa $n \in \mathbb{N}$ platí $\sqrt[n]{a_n} \geq 1$ tak $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ diverg. Špec., ak $\exists \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = k$; potom: ak $k < 1$, tak $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konverg.; ak $k > 1$, tak $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ diverg.;

8.1.3 2. porovnávacie kritérium

Rady $\sum_{n=1}^{\infty} a_n, \sum_{n=1}^{\infty} b_n$ sú s klad. členmi; nech $(\forall n \in \mathbb{N}) : n > n_0$ platí $\frac{a_{n+1}}{a_n} \leq \frac{b_{n+1}}{b_n}$. Potom: ak $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ konverg., tak $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konverg.; ak $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ diverg., tak $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ diverg.

8.1.4 d'Alembertovo kritérium

$\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ je s kladn. členmi, potom ak $\exists q \in [0; 1)$ a $\exists n^* \in \mathbb{N} \forall n \geq n^* : \frac{a_{n+1}}{a_n} \leq q$ tak $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konverg.; ak $\exists n^* \in \mathbb{N} \forall n \geq n^* : \frac{a_{n+1}}{a_n} \geq 1$ tak $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ diverg.

8.1.5 Integrované kritérium

Nech $f : [1, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ je nezáp. nerast. fcia. Potom $\sum_{n=1}^{\infty} f(n)$ konverg. (diverg.) práve vtedy, keď $\lim_{x \rightarrow \infty} \int_1^x f(t) dt$ je vlastná (nevlastná). Špec., ak je f spojitá, tak $\sum_{n=1}^{\infty} f(n)$ konverg. (diverg.) ak $\lim_{x \rightarrow \infty} F(x)$, (F je primit. k f) je vlastná (nevlastná).

8.1.6 Raabeho kritérium

$\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ je s klad. členmi. Ak počnúc nejakým $n \in \mathbb{N} \exists q > 1$ také, že $n \left(\frac{a_n}{a_{n+1}} - 1 \right) \geq q$ tak $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konverg.; ak $n \left(\frac{a_n}{a_{n+1}} - 1 \right) \leq 1$ tak $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ diverg.

8.2 Absolútne a relatívne konvergentné rady

8.2.1 Leibnitzovo kritérium

Nech $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ je monot. postupnosť s limitou nula. Potom $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} a_n$ konverguje a platí $|\sum_{n=k}^{\infty} (-1)^{n+1} a_n| \leq |a_k|$.

9 Postupnosti a rady funkcií

9.1 Kritériá rovnomernej konvergenencie

$\{f_n\}_{n=1}^{\infty} \rightrightarrows$ na M k $f \Leftrightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \sup_{x \in M} |f_n(x) - f(x)| = 0$

9.1.1 C-B kritérium rovnomernej konvergenencie

Postupnosť funkcií $\{f_n\}_{n=1}^{\infty} \rightrightarrows$ na $M \Leftrightarrow \forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n, m > n_0 \forall x \in M : |f_n(x) - f_m(x)| < \varepsilon$. Špec. pre funkcionálne rady: $\sum_{n=1}^{\infty} f_n \rightrightarrows$ na $M \Leftrightarrow \forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n > n_0 \forall p \in \mathbb{N} \forall x \in M : |f_{n+1}(x) + \dots + f_{n+p}(x)| < \varepsilon$.

9.1.2 Weierstrassovo kritérium r-k

$\{f_n\}_{n=1}^{\infty}$ je postupnosť ohr. fcí na M , nech $|f_n(x)| \leq c_n$. Ak rad s klad. členmi $\sum_{n=1}^{\infty} c_n$ konverguje, tak funkc. rad $\sum_{n=1}^{\infty} f_n \rightrightarrows$.

9.2 Vlastnosti r-k postupností a radov fcí

9.2.1 Zámena poradia limit

Nech $a \in \mathbb{R}^*$ je hromadný bod M . Ak $f_n \rightrightarrows$ na M a počnúc $n_0 \in \mathbb{N} \exists$ konečná $\lim_{x \rightarrow a} f_n(x) =: A_n$, tak $\exists$ konečná $\lim_{n \rightarrow \infty} A_n$ a platí $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} A_n$; teda platí: $\lim_{x \rightarrow a} \lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \lim_{x \rightarrow a} f_n(x)$.

9.2.2 Určité integrály a rovnomerná konvergenca

Nech $f_n \rightrightarrows f$ na $[a; b]$. Ak $f_n \in \mathfrak{R}[a; b]$ tak aj $f \in \mathfrak{R}[a; b]$ a platí $\int_a^b f(x) dx = \lim_{n \rightarrow \infty} \int_a^b f_n(x) dx$.

9.2.3 Derivácie a rovnomerná konvergenca

Nech $\{f_n\}$ je postupnosť spoj. dif. fcí na $[a; b]$. Ak platí $f'_n \rightrightarrows g$ na $[a; b]$ a zároveň $\exists c \in [a; b]$ tak, že $\{f_n(c)\}$ konverguje, tak $f_n \rightrightarrows$ na $[a; b]$ a zároveň $(\lim_{n \rightarrow \infty} f_n)' = g$.

9.3 Mocninové rady

Ak rad $\sum_{n=0}^{\infty} a_n t^n$ konverg. v bode $t_0 \neq 0$, tak konverg. abs. $\forall t \in (-|t_0|, |t_0|)$. Nastane práve jedna z nasled. možností: a) $\exists (R > 0)$: konverg. abs. $\forall x \in (a - R, a + R)$ a diverg. pre $x \in (-\infty, a - R) \cup (a + R, \infty)$; b) rad konverg. abs. na $\mathbb{R}$; c) rad konverg. len v a .

9.3.1 Polomer konvergenencie

Nech $r := \limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|}$ ($\in \mathbb{R}^*$). Potom pre polomer konvergenencie R radu platí: ak $r \in \mathbb{R}^+$ tak $R = \frac{1}{r}$; ak $r = 0$ tak $R = \infty$; ak $r = \infty$ tak $R = 0$. Ak počínajúc niektorým n_0 je $a_n \neq 0$ a $\exists \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_n}{a_{n+1}} \right|$ ($\in \mathbb{R}^*$), tak polomer konvergenencie $R = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_n}{a_{n+1}} \right|$.

9.3.2 Integrovanie člen po člene

Nech mocninový rad má nenulový R . Potom: Fcia $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n (x - a)^n$ je spojitá; Rad možno integrovať člen po člene na každom podintervale oboru konvergenencie, špec.

$$F(x) := \int_a^x f(t) dt = \int_a^x \left(\sum_{n=0}^{\infty} a_n (x - a)^n \right) dt = \sum_{n=0}^{\infty} \int_a^x a_n (x - a)^n = \sum_{n=0}^{\infty} a_n \frac{(x - a)^{n+1}}{n + 1};$$

V každom bode $x \in I$, kde I je int. konvergenencie radu, má fcia f derivácie všetkých rádov, hodnotu $f^{(k)}(x)$ ($k \in \mathbb{N}, x \in I$) možno nájsť k-násobným derivovaním radu člen po člene:

$$f^{(k)}(x) = \left(\sum_{n=0}^{\infty} a_n (x - a)^n \right)' = \sum_{n=k}^{\infty} \frac{n!}{(n - k)!} a_n (x - a)^{n - k} \quad (*)$$

Ak $R \in \mathbb{R}^+$ a rad $\sum_{n=k}^{\infty} \frac{n!}{(n - k)!} a_n (x - a)^{n - k}$ konverguje pre $x = a + R$ ($x = a - R$), tak funkcie $f, f', \dots, f^{(k)}$ sú definované aj v bode $a + R$ (v bode $(a - R)$) a v tomto bode platí tiež rovnosť (*).

9.3.3 Taylorove rady

Funkcia f sa nazýva analytická v bode a , ak jej Taylorov rad $(\sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(a)}{n!} (x - a)^n)$ konverguje na niektorom okolí $O(a)$ bodu a k funkcii $f|_{O(a)}$. Ak mocninový rad $\sum_{n=0}^{\infty} a_n (x - a)^n$ konverguje na $O(a)$ bodu $a \in \mathbb{R}$ funkcii $f|_{O(a)}$, tak je Taylorov rad fcie f (a f je analytická v a).

$e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!} \quad x \in (-\infty, \infty)$	$\frac{1}{1-x} = \sum_{n=0}^{\infty} x^n \quad x \in (-1, 1)$
$\sin x = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{x^{2n-1}}{(2n-1)!} \quad x \in (-\infty, \infty)$	
$\cos x = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n}}{(2n)!} \quad x \in (-\infty, \infty)$	
$\frac{1}{\sqrt{1-x}} = 1 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n-1)!!}{(2n)!!} x^n \quad x \in [-1, 1)$	
$\ln(1+x) = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \cdot \frac{x^n}{n} \quad x \in (-1, 1]$	
$(1+x)^m = 1 + mx + \dots + \frac{m(m-1)\dots(m-n+1)}{n!} x^n + \dots \quad x \in I$	

$$I = \begin{cases} (-\infty, \infty), & ak \quad m \in \mathbb{N} \\ [-1, 1], & ak \quad m \in (0, \infty) \setminus \mathbb{N} \\ (-1, 1], & ak \quad m \in (-1, 0) \\ (-1, 1), & ak \quad m \in (-\infty, -1] \end{cases}$$